

Core Competencies of School Administrators Affecting the Professional Standards of Teachers in Schools Under the Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office

Dennapa Innonchueak¹, Urairat Yamchuti² and Wichian Intarasompun³

^{1,2} Thonburi University, Thailand

³ Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Thailand

E-mail: amerryampp@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-0717-7291>

E-mail: Urairat@thonburi-u.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-9040-292X>

E-mail: wichian.in@bsru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-7527-3748>

Received 12/03/2025

Revised 25/03/2025

Accepted 30/04/2025

Abstract

Background and Aims: The researcher is interested in studying the core administrative competencies of school administrators that influence teachers' professional practice in schools under the jurisdiction of the Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office. This study employs a descriptive research approach with the following objectives: 1) To assess the level of core administrative competencies of school administrators. 2) To evaluate the level of teachers' professional practice. 3) To examine the impact of school administrators' core administrative competencies on teachers' professional practice in schools under the Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office.

Methodology: The sample group for this study consisted of 322 school administrators and teachers, selected from a population of 1,982 individuals using stratified random sampling, with districts as the stratification criterion. The research instrument was a questionnaire with an overall reliability coefficient of 0.936 ($\alpha = 0.936$). The statistical methods used for data analysis included percentage, mean ($\bar{x}$), standard deviation (S.D.), and stepwise multiple regression analysis.

Results: 1) The overall level of core administrative competencies of school administrators under the Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office was found to be high. 2) The overall level of teachers' professional practice under the Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office was also found to be high. 3) The core administrative competencies of school administrators had a statistically significant impact on teachers' professional practice in schools under the Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office at the .01 level ($R^2 = 0.329$).

Conclusion: The predictive variables, ranked in order of influence from highest to lowest, were service orientation (X_2), teamwork (X_4), and self-development (X_3). These factors collectively predicted teachers' professional practice in schools under the Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office with an accuracy of 32.90 percent.

Keywords: Audit Committee; Teacher's Truth; Samut Sakhon Amulet Educational Service Area Office

สมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

เด่นนภา อินโนเชือก¹, อุไรรัตน์ แยมชุตี² และ วิเชียร อินทรสมพันธ์³

^{1,2}มหาวิทยาลัยธนบุรี

³มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา วัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับสมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู และ 3) สมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ระเบียบวิธีการวิจัย: กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 322 คน จากประชากร 1,982 คน สุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน โดยใช้อำเภอเป็นชั้นในการแบ่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.936 ($\alpha = 0.936$) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณขั้นตอน

ผลการวิจัย: 1) ระดับสมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และ 3) สมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ .329

สรุปผล: ตัวแปรที่มีอิทธิพลในการทำนายตามลำดับจากมากที่สุดได้แก่ ด้านการบริการที่ดี (X_2) ด้านการทำงานเป็นทีม (X_4) ด้านการพัฒนาตนเอง (X_3) สามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ได้ร้อยละ 32.90

คำสำคัญ: สมรรถนะหลักของผู้บริหาร; การปฏิบัติงานของครู; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

บทนำ

การบริหารจัดการด้านการศึกษาของประเทศไทย มีการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 ในมาตรา 39 กำหนดไว้ว่า ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการจัดการศึกษาของหน่วยงาน เนื่องจากเป็นผู้ที่มีอำนาจในการกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางขององค์กร เป็นผู้ดูแลประสานงานให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อีก

ทั้งแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) พ.ศ.2564 ได้กล่าวไว้ว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ ซึ่งหมายรวมถึงผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นของแต่ละบุคคลทั้งด้านการใช้หลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดประเมินผลและการใช้สื่อการเรียนรู้สมัยใหม่ที่เน้นการเรียนรู้เชิงรุก ทักษะการสร้างสรรค์การวิจัยและนวัตกรรมและการสร้างผลงานทางวิชาการ การบริหารจัดการศึกษาและการนิเทศการศึกษา รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีและการสร้างนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง (Applying) และยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณครูอย่างเข้มแข็ง ซึ่งเป็นพื้นฐานของวิชาชีพครูที่สำคัญที่สุด ครูและบุคลากรทางการศึกษาควรได้รับการอบรมให้มีสมรรถนะในการพัฒนาวิชาชีพ

การบริหารการศึกษา จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพของครู โดยเฉพาะในบริบทของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งการพัฒนาครูให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพถือเป็นหัวใจสำคัญในการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) ดังนั้น การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ในด้านสมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาไม่เพียงแต่ต้องใช้ในการบริหารจัดการภายในโรงเรียน แต่ยังรวมถึงการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (Epstein & Sheldon, 2002) การบริหารที่มีประสิทธิภาพสามารถนำมาซึ่งการพัฒนาคุณภาพการสอนและการพัฒนาทักษะของนักเรียนได้ (Leithwood & Riehl, 2003) โดยเฉพาะหลักการบริหารที่เน้นการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนครูให้พัฒนาตนเองและปฏิบัติงานตามมาตรฐานอย่างจริงจัง (Mooney & Mausbach, 2008)

ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นหัวใจของการศึกษามีใช้ทำหน้าที่บริหารโรงเรียนเท่านั้น แต่จำเป็นต้องแสดงบทบาทของผู้นำสถานศึกษานั้น ๆ ด้วย ผู้บริหารโรงเรียนที่มีความสามารถจึงเป็นทั้งผู้บริหารและผู้นำควบคู่กันไป ผู้บริหารโรงเรียนที่มีสมรรถนะความเป็นผู้นำสูงย่อมทำให้สิ่งที่ตนรับผิดชอบสำเร็จลุล่วงด้วยดี จากลักษณะต่าง ๆ ที่กล่าวมาผู้บริหารการศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์จะต้องมีภาวะผู้นำทางการศึกษาและมีความเป็นนักบริหารการศึกษา เพราะทั้งสองลักษณะมีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่งในการบริหารการศึกษา ผู้บริหารการศึกษาจะพบกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่ยากต่อการแก้ไข บางปัญหาขาดความชัดเจนหรือไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารจัดการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารการศึกษาจึงต้องทำหน้าที่จัดการหรือเป็นผู้นำ เพื่อนำพาสถาบันการศึกษาไปสู่ความก้าวหน้าตามความต้องการของคณะกรรมการสถาบันการศึกษาและชุมชน (Phumphongkhochasorn et. AL., 2022) การบริหารการศึกษาจึงจำเป็นต้องมีผู้นำเข้มแข็ง มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ชัดเจน มีกลยุทธ์ในการบริหารจัดการรู้จักการประสานงานเพื่อสนองความต้องการของชุมชนให้เป็นไปตามความคาดหวัง และสอดคล้องกับทรัพยากรด้วย การใช้พลังอำนาจและอิทธิพลอย่างยุติธรรม มีความรับผิดชอบ มีการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพอันจะนำพาสถาบันการศึกษาไปสู่การพัฒนาต่อไป (ธีระ รุญเจริญ, 2556)

ครูเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญเพราะครูเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา มีหน้าที่หลัก ในด้านการสอน และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษา การที่ครูจะปฏิบัติงานได้อย่างเต็มกำลังความสามารถ ดึงศักยภาพของตนเองมาใช้ในการปฏิบัติงานได้นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับสมรรถนะของผู้บริหารในการจูงใจให้บุคลากรครูปฏิบัติงานต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะนอกเหนือจากงานสอนแล้วครูยังต้องทำงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารสถานศึกษาอีกด้วย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้กล่าวว่ องค์กรประกอบหนึ่งของการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพนั้น ผู้บริหารเปรียบเสมือนผู้นำที่จะพาองค์กรให้ก้าวหน้า มีบทบาทในการสร้างความร่วมมือในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของครู การปฏิบัติงานของครูเป็นภาพ

สะท้อนถึงการพัฒนาผู้เรียน ครูจึงมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้และพัฒนาการทุกด้านของผู้เรียน ตลอดจนทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนานักเรียนสัมฤทธิ์ผล หากครูปฏิบัติงานในการสอนให้เกิดประสิทธิภาพแล้วนั้น ย่อมส่งผลให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จไปด้วย การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูจึงมีบทบาทและความสำคัญยิ่ง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2558)

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครว่าในปัจจุบันมีสมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับใด และสมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครหรือไม่อย่างไร เพื่อจะได้นำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา วางแผนดำเนินงานในการบริหารสถานศึกษาและจูงใจให้ครูปฏิบัติงานต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
3. เพื่อศึกษาสมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงาน ก.ค.ศ.) พ.ศ.2548 (2548: 6-7) มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่

สมรรถนะที่ 1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ หมายถึง การที่ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพ มีความถูกต้อง ครบถ้วนตามเกณฑ์มาตรฐาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการนำนวัตกรรมและทางเลือกใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงาน มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผลการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน

สมรรถนะที่ 2 การบริการที่ดี หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาความตั้งใจในการปรับปรุงระบบการบริการแก่ผู้รับบริการ ได้แก่ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน สร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการทุกฝ่าย

สมรรถนะที่ 3 การพัฒนาตนเอง หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความสามารถในการค้นหาความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ โดยการเข้าร่วมประชุมทางวิชาการ เข้าร่วมอบรม สัมมนาหรือการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ มีการรวบรวมและประมวลความรู้เพื่อพัฒนาสถานศึกษาและวิชาชีพทางการบริหาร มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางด้านวิชาการในกลุ่มเครือข่ายผู้บริหาร

สมรรถนะที่ 4 การทำงานเป็นทีม หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ เพื่อสนับสนุนให้ครูได้ปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน ผู้บริหารสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ และผู้รับบริการที่มีความหลากหลาย มีการเสริมแรง ให้กำลังใจแก่เพื่อนครูและบุคลากรทุกฝ่ายที่ร่วมปฏิบัติงานจนนำไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จ

แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู ตามแนวคิดของ ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2542 มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1) การปฏิบัติหน้าที่ครู หมายถึง การที่ผู้ประกอบวิชาชีพครูในสถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียน ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีการส่งเสริมการเรียนรู้แก่ผู้เรียนด้วยความเอาใจใส่ คุรุยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนเป็นรายบุคคล นอกจากนี้ ครูสามารถสร้างแรงบันดาลใจแก่ผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน สามารถสร้างนวัตกรรม ครูสามารถพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

2) การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การที่ครูในสถานศึกษามีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สามารถจัดการเรียนรู้ จัดหาสื่อ วัสดุและประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูสามารถบูรณาการความรู้กับศาสตร์การสอน มีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักคิด วิเคราะห์ ตลอดจนพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นนวัตกร ครูมีหน้าที่ดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคล พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพ มีคุณภาพตามเกณฑ์ ครูสามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีความสุข มีสุขภาวะ จัดทำวิจัย สร้างนวัตกรรมประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ประยุกต์ใช้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน นอกจากนี้ครูสามารถร่วมงานกับผู้บริหารและครูได้

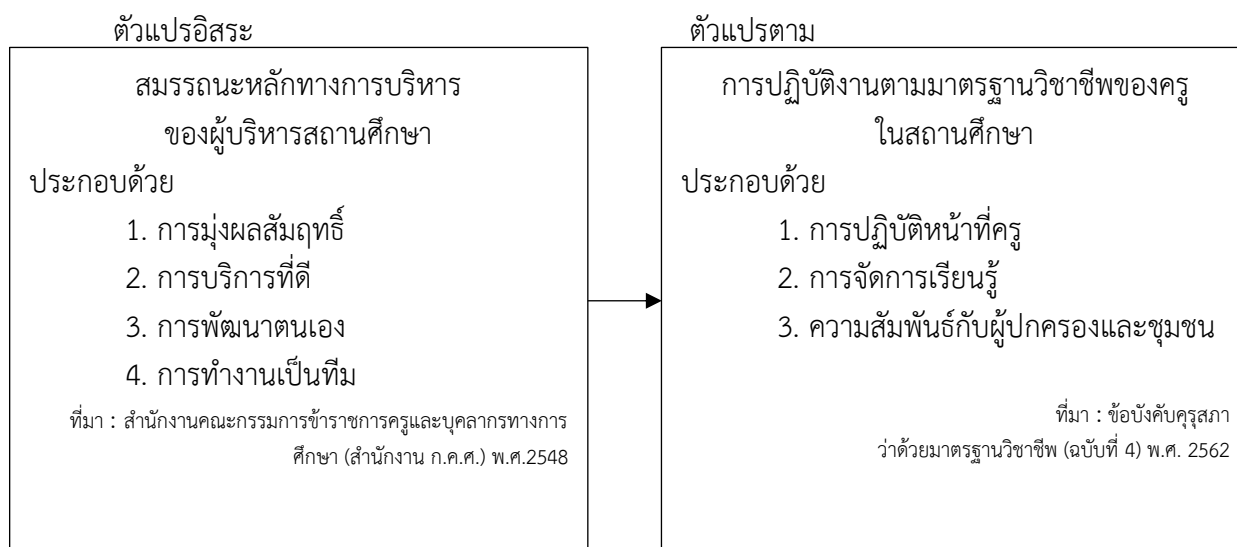
3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง การที่ครูในสถานศึกษาสามารถร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ มีคุณภาพตามเกณฑ์ ครูสามารถอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่าง นอกจากนี้ครูยังมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ได้มีการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2548 (2548: 6-7) มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม

ตัวแปรตาม แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลตามแนวคิดของ ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2542 มี 3 องค์ประกอบดังนี้ การปฏิบัติหน้าที่ครู การจัดการเรียนรู้ ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ปรากฏดังภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2567 จำนวนทั้งสิ้น 102 แห่ง โดยใช้เกณฑ์การแบ่งตามอำเภอของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ประกอบด้วย ผู้บริหาร 160 คน ครู 1,822 คน รวม 1,982 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร, 2567)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 27 คน และครู 295 คน รวม 322 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2567 ซึ่งได้มาโดยแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้อำเภอเป็นชั้นในการแบ่ง โดยเทียบกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie And Morgan, 1970: 607-610 อ้างถึงใน จิตติรัตน์ แสงเลิศอูทัย, 2562: 124)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ผู้วิจัยตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรง (Validity) ความถูกต้องของเนื้อหา (Content) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์มาวิเคราะห์หาค่า IOC (Index of item Objective Congruence) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงแล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 30 ชุด วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.936

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธนบุรี เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้กับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร แต่ละแห่งด้วยตนเอง
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

4. เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืน จึงตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์และจัดลำดับข้อมูลโดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนที่สมบูรณ์จำนวน 322 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) โดยการคำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ระดับสมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. การวิเคราะห์สมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาระดับสมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร สามารถนำเสนอข้อมูลในตารางประกอบการบรรยาย ดังนี้

1. ระดับสมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาระดับสมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม (n=322)

สมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. การมุ่งผลสัมฤทธิ์	4.44	0.66	มาก	4
2. การบริการที่ดี	4.44	0.64	มาก	3
3. การพัฒนาตนเอง	4.48	0.60	มาก	1
4. การทำงานเป็นทีม	4.46	0.60	มาก	2
รวม	4.45	0.63	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับสมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.63)

เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.60) รองลงมาได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.60) ด้านการบริการที่ดี ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.64) ส่วนด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.66)

2. ระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม (n=322)

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. การปฏิบัติหน้าที่ครู	4.46	0.60	มาก	3
2. การจัดการเรียนรู้	4.48	0.62	มาก	2
3. ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน	4.54	0.60	มากที่สุด	1
รวม	4.49	0.61	มาก	

05 จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.49$, S.D. = 0.61)

เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.54$, S.D. = 0.61) รองลงมาได้แก่ การจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.48$, S.D. = 0.62) ส่วนด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = 0.60)

3. สมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาสมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร (n=322)

ตัวแปรทำนาย	b	β	t	p
1. ด้านการบริการที่ดี (X_2)	.696	.303	5.587	.000**
2. ด้านการทำงานเป็นทีม (X_4)	.786	.255	5.143	.000**
3. ด้านการพัฒนาตนเอง (X_3)	.427	.186	3.479	.000**
4. ค่าคงที่ (Constant)	36.399		9.677	.000**
$R = .574$, $R^2 = .329$, $R^2_{adj} = .323$, $F = 12.104$				
$df1 = 1$, $df2 = 318$, $Sig. < 0.01$, $SE_{est.} = 4.858$				

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ตัวแปรทำนายของงานวิจัยด้านการบริการที่ดี (X_2) ด้านการทำงานเป็นทีม (X_4) ด้านการพัฒนาตนเอง (X_3) สามารถร่วมกันทำนายตัวแปรการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู ได้ร้อยละ 32.90 ($R^2 = .329$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อปรับค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ที่มีค่าเท่ากับ 4.858 ($SE_{est} = 4.858$) พบว่า ปัจจัยทั้งหมดสามารถร่วมกันทำนายตัวแปรการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูได้ถึงร้อยละ 32.30 ($R^2_{adj} = .323$) ส่วนอีกร้อยละ 67.7 เกิดจากอิทธิพลของตัวแปรอื่นที่ไม่นำมาเป็นตัวแปรอิสระในการศึกษาครั้งนี้ ตัวแปรที่มีอิทธิพลในการทำนายสูงสุด คือ ด้านการบริการที่ดี ($\beta = .303$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีม ($\beta = .255$)

จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครมีการทำงานอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารโรงเรียนมีความโดดเด่นในด้านการพัฒนาตนเองมากที่สุด รองลงมาคือด้านการทำงานเป็นทีม และการให้บริการที่ดี ส่วนด้านการปฏิบัติงานของครู มีจุดแข็งในด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน รองลงมาคือด้านการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานของครูมากที่สุดคือ ด้านการให้บริการที่ดี รองลงมาคือ การทำงานเป็นทีม จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า สมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารและการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมาก แต่ยังมีโอกาสพัฒนาเพิ่มเติมในบางด้านเพื่อให้การศึกษาในพื้นที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น

อภิปรายผล

ในการวิจัย เรื่อง สมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังต่อไปนี้

1) ผลการศึกษาระดับสมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ระดับมาก เมื่อมีการพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ด้านที่สูงที่สุดคือ ด้านการพัฒนาตนเอง รองลงมาคือ ด้านการทำงานเป็นทีม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การที่ผู้บริหาร

สถานศึกษามีการวางแผนและตั้งเป้าหมายในการพัฒนาตนเองและวิชาชีพทางการบริหารอย่างมีระบบ ผู้บริหารสถานศึกษาให้กำลังใจและเสริมแรงให้กับครูและบุคลากรเมื่อเผชิญกับความท้าทาย ตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษามีการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานให้ตรงตามเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งผลงานวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ นภารัตน์ หอเจริญ (2559: 84) พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งที่ผู้ได้บังคับบัญชาสามารถเห็นและสัมผัสได้จากการปฏิบัติในสถานศึกษา ทั้งในด้านการวางแผนและกำหนดวิสัยทัศน์ทางกลยุทธ์ แสดงออกถึงการจัดระบบความคิดเพื่อมองไปที่เป้าหมาย ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้ได้บังคับบัญชาเกิดความเชื่อมั่นในผู้บริหารสถานศึกษาในการนำสถานศึกษาไปสู่เป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องงานวิจัยของ พิชามณูชุล ลาวชัย (2562: 86) พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องสมรรถนะผู้บริหารมีความจำเป็นในการบริหารงานสถานศึกษา ซึ่งต้องใช้ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์กำหนดนโยบาย วางแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การศึกษาคูณ การฝึกอบรมพัฒนาความรู้ในด้านต่าง ๆ ประกอบกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา รวมถึงงานวิจัยของ ขวัญสุตา อ่วมสะอาด (2565: 396) พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผู้บริหารมีการพัฒนาความรู้ ทักษะ และคุณสมบัติส่วนตัวอย่างต่อเนื่อง ทำให้สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและการท้าทายในงานบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีทักษะในการสร้างความร่วมมือและกระตุ้นให้บุคลากรทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ตลอดจนตั้งเป้าหมายและมุ่งมั่นที่ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานช่วยให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย และสามารถพัฒนาไปสู่ระดับที่สูงขึ้นได้

2) ผลการศึกษาระดับระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ระดับมาก เมื่อมีการพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ด้านที่สูงที่สุดคือ ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษาทำให้ครูร่วมสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียน สามารถทำให้ครูอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างผู้เรียนและผู้ปกครองหรือชุมชน เพื่อให้การเรียนรู้ของผู้เรียนได้รับการสนับสนุนและสนับสนุนอย่างเต็มที่ ตลอดจนทำให้ครูมีหน้าที่ดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคล พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพและมีคุณภาพตามเกณฑ์ ซึ่งผลงานวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญชนก เจตชาลา (2562: 75) พบว่า ผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง จัดกิจกรรมการเรียนรู้และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสุข นอกจากนี้ครูมีการส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น นอกจากนี้ยังสอดคล้องงานวิจัยของ ชัยณรงค์ คำภูมิหา และ เสาวณี ตรีพุทธรัตน์ (2552: 131) พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูยอมรับและปฏิบัติตามเป้าหมาย กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อปฏิบัติของสถานศึกษา เต็มใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ ทุ่มหาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อให้สถานศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีความรัก ความรักดี และภูมิใจที่ได้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาของตนเอง มีความผูกพันต่อสถานศึกษา เพื่อนร่วมงานและยินดีที่จะปฏิบัติงานในสถานศึกษาต่อไป

3) จากผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งได้แก่ ด้านการบริการที่ดี (X_2) ด้านการทำงานเป็นทีม (X_4) และด้านการพัฒนาตนเอง (X_3) ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ได้ร้อยละ 32.90 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและตั้งเป้าหมายในการพัฒนาตนเองและวิชาชีพทางการบริหารอย่างมีระบบ ผู้บริหารสถานศึกษามีการให้กำลังใจและเสริมแรงให้กับครูและบุคลากรเมื่อเผชิญกับความท้าทาย อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและตั้งเป้าหมายในการพัฒนาตนเองและวิชาชีพทางการบริหารอย่างมีระบบ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ นภารัตน์ หอเจริญ (2559: 87) พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารกับการ ปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนสำคัญในการกำหนดทิศทางที่ทำให้การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีสมรรถนะที่รอบด้าน เมื่อผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ย่อมทำให้การปฏิบัติงานของครูเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน หากสมรรถนะของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาก็จะอยู่ในระดับมาก และหากสมรรถนะของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อย การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาก็จะอยู่ในระดับน้อยเช่นกัน ดังนั้นสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาจึงมีความสัมพันธ์กัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรวีรยา ธนชาอัครสิริ (2562: 794) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องมาจากการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพของครูจะต้องเป็นไปตามระเบียบทางราชการ มีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงในสถานศึกษา ซึ่งมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ นโยบายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา จัดทำมาตรฐานและภาระงานประเมินผลในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานของครู และส่งเสริมสนับสนุนครูให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มาตรฐานวิชาชีพครู รวมถึงงานวิจัยของ ชัยณรงค์ คำภูมิหา (2552: 132) ที่ได้พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นเพราะผู้บริหารมีความสามารถในการวิเคราะห์สภาพของสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ มีการใช้กระบวนการมีส่วนร่วม อีกทั้งยังสามารถกำหนดยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับพันธกิจและเป้าประสงค์เพื่อนำไปสู่แผนปฏิบัติงานและโครงการรวมทั้งยอมรับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทั้งความรู้ แนวคิดหรือวิธีการใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม นอกจากนี้ผู้บริหารยังให้ความสำคัญช่วยเหลือ สนับสนุนในการปฏิบัติงานของบุคลากรและส่งเสริม สนับสนุน ยกย่อง ชมเชย ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลักทางการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติงานของครูในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารมีความโดดเด่นในด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการให้บริการที่ดี ส่วนครูมีจุดแข็งด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน รวมถึงด้านการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ผลจากการศึกษายังพบว่าปัจจัยด้านการให้บริการที่ดี ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการพัฒนาตนเอง มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของครูอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาทักษะและแนวทางการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพของครูและคุณภาพการศึกษาโดยรวม ดังนั้น เพื่อให้การบริหารและการปฏิบัติงานของครูมีประสิทธิภาพสูงขึ้น จึงมีข้อเสนอแนะตามประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ควรกระตุ้น ส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้เล็งเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้วยการให้ผู้บริหารสถานศึกษามีการ

ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานให้ตรงตามเกณฑ์มาตรฐาน นำนวัตกรรมหรือแนวทางใหม่ ๆ มาปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาผลการปฏิบัติงานและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในสถานศึกษาในการทำงานให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพ มีความถูกต้อง ครบถ้วนเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ควรให้ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูสามารถสร้างแรงบันดาลใจแก่ผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน สามารถสร้างนวัตกรรมได้ นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้ครูยอมรับในความแตกต่างของผู้เรียนเป็นรายบุคคล และทำให้ครูสามารถพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

1.3 การที่จะทำให้การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ควรสร้างเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษามีสมรรถนะหลักในการบริหารสถานศึกษา โดยให้ความสำคัญกับการมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง และการทำงานเป็นทีม เป็นสำคัญ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำแนวคิด ทฤษฎี สมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในแบบอื่น ๆ มาใช้ในงานวิจัยกับการบริหารงานด้านอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู ของโรงเรียนในสังกัดอื่น ๆ หรือหน่วยงานอื่น ๆ เนื่องจากการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูเป็นตัวชี้วัดอย่างหนึ่งของความสำเร็จของโรงเรียนทางด้านคุณภาพผู้เรียน การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาและการยกระดับวิชาชีพครู

2.3 ควรศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับปัจจัยอื่นๆ ปรับประยุกต์ให้เหมาะสมกับสถานศึกษาแต่ละแห่งและเขตพื้นที่การศึกษาที่มีความแตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญชนก เจตชาลา และ มัทนา วัฒนอมศักดิ์. (2562). คุณลักษณะองค์การกับผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เขต 1. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*. 7 (1), 166-182.
- ขวัญสุดา อ่วมสะอาด. (2566). สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*.
- จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย. (2562). *วิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม: การวิจัยและการพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ฉัตรวีรยา ธนัชชาอัครศิริ. (2562). สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 10(1), 781-798.
- ชัยณรงค์ คำภูมิหา และ เสาวณี ตรีพุทธรัตน์ (2552). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (EDKKUJ)*. 38 (3), 76-84
- ธีระ รุณเจริญ. (2556). *ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา: ความเป็นจริงและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- นภารัตน์ หอเจริญ. (2561). สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 8(2), 1-11.

- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก หน้า 3 (19 สิงหาคม 2542).
- พิชามญชุ์ ลาวชัย. (2562). *สมรรถนะของผู้บริหารกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. (2567). ข้อมูลบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. สมุทรสาคร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *แนวทางการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อโคโรนา 2019 (COVID-19) ปีการศึกษา 2563*. Retrieved from: <https://drive.google.com/file/d/10XimN9dhsaZJHMKHGKkdoSyjtMyEOTd/view>
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงาน ก.ค.ศ.) พ.ศ.2548 (2548). *สมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2562). *ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562*. (2562). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอนพิเศษ 68 ง หน้า 18-20 (20 มีนาคม 2562).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2558). *สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล พ.ศ. 2558 (IMD2015)*. กรุงเทพฯ:สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- Epstein, J. L., & Sheldon, S. B. (2002). Present and accounted for: Improving student attendance through family and community involvement. *The Journal of Educational Research*, 95(5), 308–318. [ERIC+4SCIRP+4Attendance Works+4](#)
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610. [YouTube+3Academia+3SAGE Journals+3](#)
- Leithwood, K. A., & Riehl, C. (2003). What we know about successful school leadership. *Laboratory for Student Success*, Temple University. [SCIRP+7CTE JHU+7Semantic Scholar+7](#)
- Mooney, N. J., & Mausbach, A. T. (2008). *Align the design: A blueprint for school improvement*. Association for Supervision and Curriculum Development (ASCD). [Garfield County Public Library+8Google Books+8ASCD+8](#)
- Phumphongkhochasorn, P., Damnoen, S., Tuwanno, P. D. M., Srichan, P. W., & Udomdhammajaree, P. (2022). Performance and participation in operations of the internal education quality assurance assessment for operational excellence. *Journal of Governance and Public Policy*, 12(3), 1–16.